

PERSBERICHT

17 november 2021

Het Rekenhof stelt deel III van het 33^e Boek van Opmerkingen voor aan het Waals Parlement

Het Rekenhof publiceert heden deel III van het 33^e Boek van Opmerkingen dat het voorlegt aan het Waals Parlement. Daarin stelt het zijn opmerkingen voor in verband met de uitvoering van de begroting van het Waals Gewest voor het jaar 2020 en het resultaat van de controles van de rekeningen van de administratieve diensten met boekhoudkundige autonomie en van de openbare instellingen.

Uitvoering van de begroting 2020

De begrotingsontvangsten van het Waals Gewest belopen 17,9 miljard euro in 2020, waarvan 100,6 miljoen euro voor de afzonderlijke sectie specifiek voor de Europese fondsen en 5,5 miljard euro leningopbrengsten. De ontvangsten ten belope van 12,3 miljard euro (zonder de afzonderlijke sectie en de leningen) zijn in vergelijking met het jaar voordien met 523,3 miljoen euro gedaald (-4,09 %), voornamelijk wat de institutionele ontvangsten betreft. Deze worden bepaald op basis van de bijzondere financieringswet en worden beïnvloed door de parameters *inflatie* en *groei*. Die parameters werden in 2020 evenwel aanzienlijk naar beneden herzien wegens de economische impact van de COVID-19-gezondheids crisis.

De uitgaven belopen 15,6 miljard euro (zonder de verrichtingen in verband met de schuld), wat 1,7 miljard euro meer is in vergelijking met 2019 (+12,2 %), voornamelijk als gevolg van de gezondheids crisis. Volgens de Waalse regering belopen de uitgaven in samenhang met de crisis en de relance na COVID in 2020 respectievelijk 1.553,6 miljoen euro en 313,6 miljoen euro.

Het nettobegrotingssaldo van de diensten van de Waalse regering, zonder de afzonderlijke sectie en de verrichtingen in samenhang met de overheidsschuld, belooft bijgevolg -3.352,3 miljoen euro voor het jaar 2020.

Het Rekenhof merkt nochtans op dat de meeste fiscale en niet-fiscale ontvangsten en bepaalde uitgaven niet werden aangerekend op basis van het wettelijk criterium van het vastgesteld recht. Zo werden in 2020 ontvangen facturen voor een totaalbedrag van 142,0 miljoen euro overgedragen naar 2021. Een in december 2020 aan de federale Staat terugbetaalde afrekening van 34,4 miljoen euro werd niet aangerekend. De uitgaven in verband met de in het kader van de gezondheids crisis toegekende steun aan ondernemingen en zelfstandigen werden daarentegen 303,6 miljoen euro overschat.

Schuld en intrestlasten

De directe schuld van het Waals Gewest is van 7,9 miljard euro op 31 december 2015 gestegen naar 17,3 miljard euro op 31 december 2020. De directe schuld vloeit hoofdzakelijk voort uit de recurrente begrotingstekorten van de voorbije jaren. In 2020 is het uitstaand bedrag ervan met 4,7 miljard euro toegenomen in vergelijking met eind 2019.

Bovenop de directe schuld torst het Waals Gewest ook een indirecte schuld van 10,4 miljard euro; deze omvat de schuld van de instellingen die deel uitmaken van de consolidatieperimeter van het Waals Gewest en de leningen die werden gesloten in het kader van de gedelegeerde opdrachten en de alternatieve financiering. Eind 2020 belooft de geconsolideerde brutoschuld, die de directe en de indirecte schuld omvat, 27,7 miljard euro.

Het gewest draagt voor het jaar 2020 voor de geconsolideerde brutoschuld 640,9 miljoen euro intrestlasten, d.i. 3,37 % van de totale uitgaven van het geheel van de openbare bestuurseenheden van het Waals Gewest. Het Waals Gewest heeft thans zoals alle overheden voordeel bij de heel lage intrestvoeten in de eurozone voor de nieuwe leningen en voor de vernieuwing van leningen die op vervaldag komen. Het Rekenhof vestigt bijgevolg de aandacht op het feit dat de schuld thans wel houdbaar is, maar dat deze situatie in het gedrang zou kunnen komen bij een stijging van de intrestvoeten en/of als het begrotingstekort niet onder controle wordt gehouden.

Vorderingensaldo

Het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) heeft het vorderingensaldo van het Waals Gewest voor 2020 bepaald op -1.848,7 miljoen euro, wat een verslechtering is met 1.414,2 miljoen euro in vergelijking met het op -434,5 miljoen euro geraamde saldo bij de aanpassing van de begroting 2020. Die verslechtering met 1.414,2 miljoen euro van het tekort in vergelijking met de raming vloeit voornamelijk voort uit het feit dat het INR de uitgaven in samenhang met de gezondheids crisis en de relance niet neutraliseert, en de ontvangstendaling als gevolg van die crisis evenmin.

Bij het opmaken van de aangepaste begroting 2020 had het Waals Gewest die verrichtingen geweerd uit zijn berekening van het vorderingensaldo met toepassing van de algemene ontsnappingsclausule. Het Rekenhof herinnert eraan dat het de Europese Commissie toekomt met toepassing van die clausule te onderzoeken of de gedane uitgaven wel verband houden met de gezondheids crisis, en of ze gericht, tijdelijk en proportioneel zijn in de strijd tegen COVID-19.

Rekeningen van de openbare bestuurseenheden

Het Rekenhof stelde in zijn in juni 2021 gepubliceerde delen I en II het resultaat van de certificeringen van de rekeningen 2020 van de diensten van de Waalse Regering en van de instellingen van type 1 voor. In het voorliggende deel stelt het de certificering voor van de rekening 2020 van het *Agence wallonne de l'air et du climat* (Waals Agentschap voor lucht en klimaat) en het resultaat van de controles van de rekeningen 2018 en 2019 van het *Agence wallonne du patrimoine* (Waals Erfgoedagentschap) en de rekeningen van andere openbare instellingen.

Het Rekenhof wijst er echter op dat de Waalse regering tien rekeningen van openbare bestuurseenheden niet heeft bezorgd aan het Rekenhof, waaronder vijf met betrekking tot 2020.

Implementatie van de nieuwe openbare comptabiliteit

Het Rekenhof wijst er in zijn transversale analyse van de implementatie van de bepalingen inzake interne controle en boekhouding vastgelegd door het decreet van 15 december 2011 onder meer op dat bij tien van de zeventien geanalyseerde openbare bestuurseenheden nog geen adequate functiescheiding is. Het wijst erop dat een dergelijke functiescheiding onontbeerlijk is om fouten te voorkomen en het risico op fraude onder controle te houden.

Wat de vaste activa betreft, hebben slechts zeven van de zeventien openbare bestuurseenheden een volledige fysieke inventaris opgesteld. Voor zes van die bestuurseenheden werd de boekhoudkundige inventaris in de balans in overeenstemming gebracht met de fysieke inventaris. Als bij andere eenheden een partiële inventaris werd opgesteld, werd de boekhoudkundige inventaris hiermee niet altijd in overeenstemming gebracht. Het Rekenhof herinnert er niettemin aan dat het niet systematisch opmaken van een inventaris een groot risico vormt voor de beveiliging van de activa.

Het Rekenhof merkte eveneens overschrijdingen van limitatieve kredieten op bij het onderzoek van de rekeningen van uitvoering van de begroting van tien openbare bestuurseenheden. Het beval die instellingen aan aandachtiger te zijn bij de opvolging van de benutting van de kredieten om te gelegener tijd de nodige aanpassingen te kunnen vragen.

Het Rekenhof merkt tot slot op dat zestien openbare bestuurseenheden het criterium van aanrekening op basis van vastgestelde rechten niet strikt naleven, wat ertoe leidt dat de jaarafgrenzing van de boekjaren niet in acht wordt genomen.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

De integrale tekst van deel III van het 33^e Boek van Opmerkingen dat het Rekenhof voorlegt aan het Waals Parlement, evenals het bijbehorende persbericht, zijn beschikbaar op www.rekenhof.be.